

عنوان مقاله:

ریختشناسی معماری معنامحور با استفاده از روش چیدمان فضا (مطالعه موردی: مسجد حکیم اصفهان)

محل انتشار:

فصلنامه نگرش های نو در جغرافیای انسانی، دوره 13، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

نرجس فلکیان - دانشجوی دکتری تخصصی معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

حسین صفری - استادیار گروه معماری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

علی کاظمی - استادیار گروه معماری، واحد رامسر، دانشگاه آزاد اسلامی، رامسر، ایران

خلاصه مقاله:

برخی از نظریه پردازان بر این اصل اعتقاد دارند که با طراحی محیط کالبدی، معنا به وجود می آید. لذا معنا از دو حیث قابل بررسی است: بعد ذهنی و عینی یا فیزیکی. هدف از پژوهش تبیین معنا در معماری بناهای شاخص مذهبی دوره صفویه اصفهان، با استفاده از تحلیل ویژگیهای فیزیکی فضای معماری آنهاست. پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این پرسش است که کدام یک از فضاهای مسجد از بعد فیزیکی و کالبدی معنادهی بیشتری دارد و دلیل معناداری فضاهای مسجد چیست؟ به همین منظور از میان ادوار تاریخی، دوره صفویه و از میان بناهای مذهبی، مسجد حکیم اصفهان به عنوان نمونه موردی انتخاب شد. روش تحقیق در پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی میباشد. روش تحلیل آن نیز با استفاده از نرمافزار دپس مپ و آنالیز مولفه های ریختشناسی معماری نظیر: همپیوندی، نفوذپذیری، گوناگونی، خوانایی، وحدت فضایی و عمق فضا در فضاهای مختلف مسجد حکیم است. پس از آنالیز نقشهها توسط نرمافزار دپس مپ و مشاهده رفتارهای حرکتی انسانی، این نتیجه حاصل گشت که حیاط علاوه بر داشتن شفافیت و تداوم دید بصری، دارای میزان بالاتری از هم پیوندی، نفوذپذیری و وحدت فضایی میباشد. همچنین از حیث گوناگونی شبستان با تلفیق فضاهای باز، نیمه باز و بسته، نسبت به سایر فضاهای مسجد از میزان گوناگونی بیشتری برخوردار است و علاوه بر آن دارای بیشترین میزان قابلیت انتخاب بوده است. مشاهده میدانی رفتار حرکتی و بصری بازدیدکنندگان مسجد نیز تاییدی بر این مدعاست. از دستاوردهای این پژوهش میتوان در طراحی مساجد امروزی با توجه به الزامات و نیازهای جدید نیز بهره جست.

کلمات کلیدی:

ریخت شناسی، معماری معنامحور، چیدمان فضا، مسجد حکیم، اصفهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1195104>

